

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 38 (3200) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Történelmünk életfája

Írta: BÉLTEKY FERENC tanár

A Világposta legutóbbi számán kedves legendát közöl Horváth Richárd „Örök nép” című cikkében a magyar középkorról. Elmondja, hogy a legenda szerint az ősmagyar hazában a turulmadár felvette a keresztet és nyugat felé szállt vele a Kárpátok medencéjébe.

„És utána a roppant pusztaságok síkján száguldott egy nép, a magyar nép, üzve a csadoszarvast. Benne volt ennek a népnek a lelkében és szívében a végtelenség nyugtalansága, amit csak magának a végtelenségnek, az egyigaz Istennek az állandósága és szilárdsága, nyugalma és békesége csilapíthat le és köthet meg.

Nem tudta ez a nép, hogy ezt keresi. De tudta a géniusza, hogy amikor a keresztet emeli fel és öleli át, akkor a keresztet át és a keresztben ide érkezik meg; a nyugodtságba, a megtalálásba, a szilárdságba.

A turul megállt ezen a földön és letette a keresztet. És a nép is megállt e földön és körülvette a keresztet. Átvette a kereszt őrizetét és vigyázatát. Átvette a kereszt örömét és fájdalmát, békeségét és harcát. A kereszt katonája lett. Hivatása lett a kereszt. Ennek a védelme — kelet felé. Kelet lobogó-képzeteletű száguldása felé, mely folyton nyugatnak tart. A kereszt ura, a Krisztus felé. A Krisztus békéje felé.”

A legenda szerint a turul madár ezen a földön állította fel a keresztet. Csodálatos ereje idekötötte a magyart s nevelte Szent Istvánon át az Árpádok hősi családját. Erőt adott Hunyadi Jánosnak, Apponyinak és Probátszkanak s a sok magyarnak kibékelt erőteljesebben ragyogott az ősi nép lelke.

Ez a csodálatos erő „mutatta meg Lászlónak, hogy a zúgó erdők rengétegyében hová kell állítani az Isten nagyváradi szentegyházán a keresztet és egyebütt is: hová kell állítani a béke és állandóság megtalált erejét és boldogságát: a Krisztust!”

A keresztörizte hivatástudattá érelődött a magyarban. Hiszen minden harcát átfénylik ez a meggyőződés s ez teszi örök néppé. — S ma is ez ad neki lendületet, midőn a kegyetlen modern kereszties csatában a megváltás jelét ilteti az istentelenség földjébe. S hogy ez a kereszt mélyen és keményen gyökerezzen meg léptei nyomán, a vért sem sajnálja érette öntözni.

A keresztre vigyázás szent hivatástudata csordult ki a magyar lélekből akkor, amidőn a városunkba szállított sebesültekkel beszélgettem s megnyílt a lelkük. Valami csodálatos biztató erő csodult ki a szavukból s elfelejtették a fagyott, sérült tagok fájdalmát, ha arról beszéltek reménykedve, hogy felgyógyultan újra

Amerika közvéleménye tiltakozik a szovjet tervek ellen

Keleten továbbra is felőrlő elhárító csata folyik. Charkov a küzdelem középpontja. Tuniszban nagy tengelyesikerek bontakoznak ki

Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az északamerikai nagytőkés körök aggodalmaskodnak a háború utáni nemzetközi kérdések miatt Washingtonban megnyilvánuló irányzatokkal szemben és erőlesen elítélik Davies volt moszkvai nagykövét kijelentését, amely szerint a Szovjet az egyetlen az egyesült nemzetek között, amely megfelelően felkészült a világháború utáni szabadsága védelmére. E kijelentés élénk tiltakozást váltott ki az Egyesült Államok lakosságának minden rétegéből, mert az amerikaiak semmiféle rokonszenvet nem éreznek a Szovjet módszerei iránt és teljesen tisztában vannak a súlyos fenyegetéssel, amely a szovjet szövetségesei számára is jelenthet, ha a háború eszközt ad kezébe, hogy bolsevizálja a világot.

Charkovban tombol a legsúlyosabb küzdelem

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti: Rendkívül súlyos harcok középpontja már napok óta Charkov városa. A város külső övezetében hétfőn sok ujonnan bevetett bolsevista és páncélos lövészadosztály különösen heves rohamokat indított. Az ipari negyedben páncélos csata fejlődött ki. A bolsevisták itt egyéb veszteségeiken kívül 21 nehéz és legnehezebb mintájú harckocsit veszítettek. A heves utcai harcok, amelyek éjszaka is folytatódtak, kedden reggel újra fellángoltak és még mindig tartanak. A város belső részeiben egyes városrészek egyetlen tüztengerré váltak. Más városrészekben a hadi és közlekedési szempontokból fontos berendezések felrobbantása következtében az utcák szintén járhatatlanok, úgyhogy a harcok a külső kerületekben folynak. A bolsevisták nagyobb gépesített kötelékeit, amelyek Charkovtól északra heves átkaroló támadásra indultak, a németek oldalbatámadták és úgy szétverték, hogy előretörésüket abba kellett hagyniok. Oszkoltól északra a bolsevista lövészadosztályok rohama az új német vonalak előtt elakadt. A tüzéség fokozott bevetésével sem sikerült a szovjet erőket újra lendületbe hozni a támadó kísérlethez. Az áttekinthető terepen a szovjet csapatok csaknem védtelenül ki voltak szolgáltatva a német elhárító-

gyerekek vad tüzének. A középső szakasz déli szárnya ellen is erős bolsevista köteléke kiindultak támadásra, de csak egy helyen tudtak lényegtelen területnyerést elérni. A német gránátosok ellentámadással elzárták a betörés helyét és az elzárt harcsoportnak súlyos veszteséget okoztak. Az Ilmen tótól délkeletre február 15-én hosszabb szünet után nagy erővel indítottak a bolsevisták támadást a németek ellen. A német elhárítás következtében a támadó szovjet kötelékek súlyos veszteségeket szenvedtek. Két támadó szovjet dandár legtöbb harckocsija szétlőve maradt a német állások előtt. A megsemmisített

vagy zsákmányolt szovjet páncélosok száma 53. Ugyanilyen veszteséggel végeztek a bolsevistáknak a volhovi arcvonalon és a Ladoga tónál indított páncélosoktól és csatrepülőktől támogatott támadási vállalkozásai is. E két utóbbi szakaszon a bolsevisták hétfőn összesen 45 páncélos és sok hadianyagot veszítettek a német elhárító fegyverek összpontosított tüzeiben. Leningrád térségében erős német zuhanóbombázókötetek a tüzéséggel pontosan együttműködve olyan eredményesen csaptak le a szovjet létező állásokra, hogy a Néván át tervezett szovjet támadóvállalkozás nem tudott kibontakozni.

Algír. (Bud. Tud.): Tunisz középső és déli részén a csata a ezövétegekre kedvezőtlenül alakult. A Gafsa vidékén elfoglalt amerikai állások tarthatatlanná váltak. Az amerikaiak kénytelenek voltak kiüríteni Gafsat, ahonnan északnyugati irányba vonultak vissza. Hír szerint a németek már túl jutottak Gafsan. Most páncélosokat vetettek harcba, melyekkel erős nyomást gyakorolnak az amerikaiakra. A német zuhanóbombázók okozták a legtöbb kárt az amerikaiaknak. Faid vidékén amerikai páncélosok kedden ellentámadást kezdtek. Faidtól nyugatra területet is nyertek.

Amerikai és szovjet lapok éles vitája

Newyork. (Bud. Tud.): A Newyork Times, amelynek közismert szovjet barátsága, hosszabb cikkben válaszolt a Pravda ismert cikkére. Kijelenti, hogy az Egyesült Államok nem ismerték el a Balti Államoknál a szovjethez való csatlakozását. Európa és az egyesült nemzetek, valamint Szovjetország érdekében szükséges rámutatni arra, hogy az orosz kormány az atlanti tengeri egyezményhez való csatlakozásával határozott kötelezettséget vállalt. Az at-

lant tengeri egyezmény ugyanis kizárja a területi változást, kivéve azt az esetet, amikor az érdekelt nép kívánja. Az amerikai hivatalos körök egyébként tartózkodnak minden nyilatkozattól az orosz és az amerikai lapok vitájában.

Madrid. (MTI) Az angol híriroda jelentése szerint Spelmann newyorki érsek szerdán utazik Madridból Barcelonába, ahonnan csütörtökön utasszállítórepülőgépen Rómába megy. Az érsek a Vatikánba látogat el.

indulnak az istentelenség hidrájának fejét levagdosni. Nem hangzott el panasz szó, eltörpült a fájdalom csak az erős magyar hivatástudat csendült ki a lelkekből, a hősiessen küzdők és hősiessen szenvedők lelkéből, akik a költő szerint: „Harcolni készek felvilággal, ki a keresztet megveti”.

Ez a kereszt a magyar jövő életfája s erre vigyáz halálra is elszántan a nemzet színe-java S mert mindig őriztük, azért lett ez életünk, magyar sorsunk szimbóluma is. Ezer év minden fájdalma és nélkülözése, vérön-

tása és nyomorúsága ezekben a szavakban szépihető össze: magyar kereszt. A kereszt áll és győzni fog S mert magyar életünk is keresztthordozás, azért lesz új ezerszázad. Csapkodhat, suhoghat, zúghat körülötte a mindent felőrlőni akaró idő, élni fognunk. élnünk kell, mert a történelem megdönthetetlen középpontja a kereszt s ennek vagyunk hivatásos védői.

Jól esett hallani a szenvedő testű katonánkból, fiatal hős magyar fiukból kisugározni, kicsengeni a magyar

lélek soha nem csüggedő szavát. Hogy biztatást varázsoljanak a félénk lelkekre s harsogják bele a minden magyarok fülébe: Sorsunk az örök keresztviselés volt mindig s most súlyosabban nehezedik a szent teher vállunkra, de mi annál szorosabban átöleljük. Megtanultuk, hogy ez a szent jel, mely Szent István koronájáról sugárzik felénk, örök néppé tesz bennünket. A kereszt ugyanis Krisztus győzelmi jele, Krisztus pedig örök. Azért, aki fél a keresztől, nem magyar az!

SAMARJAI kárpitos
műhelyét **áthelyezte**
Rákóczi-ut 12. Apolló-palota

**106 csomagot adtak át
a Carmen munkásai
a sebesülteknek**

Nagyvárad. Saját tud. A Carmen Cigányár munkásai, akik minden hazafias megmozdulásban az élen járnak, most újabb példaadó cselekedettel hívták fel magukra a figyelmet. A Kereskedelmi Csarnok épületében berendezett hadikórház egyik 106 ágys termének sebesültjeit szeretetsomagokkal látták el. A termet egyébként a Carmen Cigányár munkásai rendezte be Steiner Miklós vezérigazgató nevének vezetésével. A szeretetsomagok tartalma egyébként a következő:

1 párna dupla huzattal, 1 tányér, 2 pohár, 1 fogkefe, 1 kanál, 1 villa, 1 hamuzó, félkiló alma, 20 deka keksz, 1 citrom, sülttészta, 2 vaníliás cukor, 1 szappan, 1 szappantartó, 1 pár papucs, 5 deka savanyucukor, 3 olvasnivaló, 1 evőeszeje.

Ezenkívül az egyik sarokban készen áll a gyár aeszalóműhelyében készült 52 mankó és 7 bot.

Az ajándéksomagokat tegnap délután helyezték el bensőségesen a Carmen vezetői és munkámegbíztottai a kórteremben. Az ünnepélyen résztvett Szabó János országgyűlési képviselő is.

Öt százalék lisztpelyhet kevernek a kenyérhez

Javítja a kenyér minőségét és szaporítja a mennyiséget

A közellátásügyi miniszter a városokban elrendelte a kenyérlisztnak lisztpelyhvel való keverését. Egyelőre csak egyes kisebb városokban lép életbe az új rendszer, de amint a rendelkezésre álló készletek lehetővé teszik a lisztpelyhkeverést, a nagyobb városokban is kötelezővé teszik. Az Országos Lisztkiegészítő Intézet eredményes kísérleteinek következtében határozták el az új kenyérsütési rendszer bevezetését. A kísérletek során megállapították, hogy 4-6 százalékos lisztpelyhkeverés 210 százalékos kenyérszaporulatot ad. A keverést öt százalék arányban eszközik és ezentul a kijelölt városokban a sütőiparosok 100 kilogramm kenyérliszt mellé 5 kg. lisztpelyhet kapnak. A pékeket kiiktatták az új keverési és kenyérdagasztási eljárás helyes alkalmazására. A lisztpelyhvel a pékek ugyanugy dolgoznak, mint a burgonyapéppel. Miután öt kilogramm lisztpelyh annyit szaporít, mint 25 kilogramm zuzott burgonya, ennek arányában állapították meg a lisztpelyh árát is, még pedig métermázsánként 85 pengőben. (Magy. Tud.)

Még 72 világháborús 16-veterán van Németországban. 1935-ben Németországban segélyegyesület alakult a világháborús katonalovak ápolására. Akkoriban az egyesület még több mint 7500 világháborús „16-veteránt” tartott számon, időközben azonban számuk 72-re apadt.

**Felhívás a közönséghez
a katonai halasztások ügyében**

Nagyvárad thj. város polgármestere a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. IX. honvéd hadtest területén működő országmozgósítási kormánybiztosnak rendelkezése folytán, — tekintettel arra, hogy behívások esetén halasztás, stb. iránt a kérések tömegével árasztják el a katonai parancsnokságot és meg nem engedett személyes intervenciók is történnek ily irányban, tudomására hozom az összes közhivatalok, üzemek, stb. vezetőinek és a nagyközönségnek az alábbiakat:

1. Behívás alól csak a meghagyottak vannak meghatározott időre mentesítve. Minden hivatal vezetője intézkedik már most, hogy a meghagyottak a meghatározott időn belül való pótlásáról gondoskodik, mert a meghagyás időtartama meghosszabbítva nem lesz.

2. Behívás, vagy ló és jármű igénybevétele esetén felesleges és céltalan közbenjárók igénybevétele. Ezzel csak a tárgyilagos elbírálás eszerved.

3. Múltányos esetekben kérelmeket írásban az állomány, illetékes csapatvezetőhöz kell benyújtani. A hadtestparancsnokság nem veszi tárgyalás alá a közvetlenül beérkezett kéréseket, hanem leadja az állomány, illetékes csapatvezetőhöz. Így a kérés elintézése késsik.

4. Magától érthető, hogy ha a behívás (igénybevétele) meghatározott időre szól és a netán leadott kérelemre válasz nem érkezik, a behívottnak pontosan be kell vonulnia (az igénybevételek meg kell történnie). Nagyvárad, 1943. február 16. Dr. Soós sk., polgármester

**Új berendezkedések
a Körös-kaszárnyában
és az Ossi-majorban**

Nagyvárad. Saját tud. Szerda délelőtt az üzemi igazgatóság a polgármester vezetésével szemlélet tartott a volt Körös-kaszárnya helyiségeiben és az Ossi-majorban. Megállapították, hogy a köztisztasági üzem mostani telepe alkalmas arra, hogy a városi majort befogadja a Körös-kaszárnyában, amelyet a város megvásárolt a vármegyétől. A vételre vonatkozólag már meg van az előzetes megállapodás, csupán a vétel-

ár vár még tisztázásra. A köztisztasági üzem viszont kivonul az Ossi-telepre, a Városmajorba, amelyet a város most vásárolt meg a Káptalantól. Itt nagyobb arányú átalakítások szükségesek többek között munkáslakásokat kell megszüntetni, amelyek lakóit másutt kell elhelyezni. A mérnöki hivatal utasítást kapott, hogy a tervek elkészítése és a munkálatokat végrehajtsa.

**Másfélhónapi fogházra
ítéltek egy határátlépőt**

Nagyvárad. Saját tud. Körösi Imre hentessegéd egy rendbeli tiltott határátlépéssel vádolva került a nagyváradai törvényszék elé. A vádlott ugyanis — a vádirat szerint — 1942 január 15-én Romániából Magyarországra szökött. A kolozsvári csendőrség elfogta és átadta a hatóságoknak. Kihallgatása során Körösi Imre elmondotta, hogy 1940-ben az egyik nagyváradai hentesüzletben volt alkalmazásban. Ekkor katonai szolgálatra hívták be és mint román katoná Csernovitzban szolgált hosszabbideig.

Mikor az oroszok Bukovinába bevonultak, ott találták. Körösi ezután elmondása szerint megpróbált Csernovitzban érte az újabb változás is. Ekkor megint behívták és azért jött át, hogy ne legyen a román hadseregben szolgálnia. A törvényszék az ügyész vádbeszéde után Körösi Imrét vétkesnek mondotta ki egy rendbeli határátlépés vétségében és ezért 1 hónapi és 15 napi fogházbüntetésre ítélte. Az előzetes letartóztatással 15 napot a törvényszék kitöltöttnek vett.

**Megkezdte a törvényszék a szalontai
arzénos asszony bűnperének tárgyalását**

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai törvényszék Várady-Kolozsvári-Galetta tanácsa szerdán délben kezdte meg az „arzénos” Bagi-Bordás Zeuzsánna szalontai asszony bűnperének tárgyalását. Bagi Istvánné Váradi tanácselnök néhány perccel 12 óra után szólítja a terembe. Az ügyész tiszteletet dr. Schin Tóth Rafael királyi ügyész látja el, védőként dr. Buhola Mária szalontai ügyvédnö jelenkezik.

A vádlott középtermetű és kora „rendes” polgárasasszony benyomását kelti. Személyadatainak felvétele után a bíróság ismerteti a vádiratot.

A vádirat értelmében az ügyészség

egy rendbeli folytatálagosan elkövetett szándékos emberölés büntetnének kérelme miatt emelt vádat Bagi Istvánné ellen mert a vádlott Nagyszalontán 1940 december hó elején, majd ugyanazon év december 30-án tehát két különböző alkalommal megkísérelte házastársa Bagi István szándékos megölését, anélkül azonban, hogy ezt szándékosan megfontolta volna. Első alkalommal arzént tartalmazó folyadékot öntött Bagi István poharába, 30-án pedig ugynevezett légykőből ugyancsak arzént kevert a férjének elfogyasztásra kínált káposztába. A mérgezési kísérletek az asszonyon kívül álló okból —

Mozik műsora:

APOLLÓ: Egér a palotában.
BELVÁROSY: Szerelmi vihar.
KORONA: Tér emberek.
CASINO: Kadár kontra Kerekes.

és pedig azért, mert a férfi erős szervezete ellenállt a máregnek — nem sikerültek.

A békécsabai vegyvizsgáló intézet megállapította, hogy az ételben valóban arzén volt.

Az asszony az előzetes kihallgatása során bűnösségét tagadta, s olyan kijelentéseket is tett, hogy a férje akart rajta bosszút állni, mert valami házel adásból befolyó öszeggel nem számolt el kívánsága szerint.

Lapunk zártakor a vádlott kihallgatása még nem ért véget.

**Orvosolják
a váradvelencei gazdák
panaszát**

Nagyvárad. Saját tud. A polgármester egy bizottság élén szemlélet tartott a váradvelence-fugyivásárhelyi vonalon lévő vasúti átérésznél. A velencei gazdák ugyanis panaszt emeltek a város vezetőségénél, hogy ez az átérész szűk ahhoz, hogy az 6 mintegy 250 holdnyi leelőjükrol a vizet levezeesse. A helyszíni szemle alkalmával megállapították hogy az eddig 60 cm. széles és 70 cm. magas átérészt két méter szélességűvé kell bővíteni s ezenkívül a legelőn át vízlevezető árkot kell vonni.

**Biztosítva lesz a város
burgonyaellátása**

Nagyvárad. Saját tud. A polgármester burgonyaértekezletet tartott azon közellátási miniszteri rendelet figyelembevételével, amely előírja, hogy a gazdaktól az eddigi dézsmán tul — ami holdanként 3 métermázsát tesz ki — minden burgonyamennyiség igénybevehető, ami nem szükséges a gazdák saját szükségletének fedezésére. Ennek a aján remélhető, hogy a most következő legnehezebb hónapokban a város lakosságát el lehet látni burgonyával. Az ellátás módoszatait beszélte meg a polgármester a mai értekezleten.

**Elvesztett éle miszerjegyeit
kéri vissza egy szegény leány**

Nagyvárad. Saját tud. Hangosan sirákozó fiatal leány terelte magára a figyelmet szerdán délelőtt a Szilágyi Dező utcán. Pillanatok alatt a járókelők egész csoportja vette körül s a megriadt fiatal leány a hozzá intézett kérdésekre elmondotta, hogy az egyik cukrászdából kijött elvesztette a személyazonossági igazolványát s valamennyi élelemiszterjegyét. Az élelemiszterjegyek neve: Matyi Ilona és lakása Vörösmarty utca 34 pontosan fel volt tüntetve. A járókelők között akadt, aki látta, hogy a jegyeket egy középkorú férfi vette fel s egyesek ismerni is vélik az elvesztett jegyek megtalálóját. A szerencsétlen fiatal leány érdekében felhívjuk a kereskedők figyelmét, hogy Matyi Ilona nére kiállított jegyre lisztet, kenyeret, zsírt vagy cukrot ne szolgáltatassanak ki senkinek anélkül, hogy személyazonosságát ne igazolná. A jegyek megtalálóját pedig helyesen tenné, ha a talált dolgot önként beszolgáltatná mert azok, akik felismerték, igen könnyen leleplezhetik!

XII. évf. — Szerda, 1943. február 17.

Faid és Gafsa között súlyos veszteséget szenvedtek az amerikai csapatok

Vorosilov grófnál visszaverték a bolsevistákat. Londoni kóhalmány, hogy Hitler átadta a keleti német hadsereg főparancsnokságát
Fellázdak a braziliai csapatok, mert Északafrikába akarták vinni őket

Berlin. (MTI.) Illetékes német helyen még csak nem is foglalkoznak azzal az angol híreszteléssel, hogy Németország tenger-alattjáró támaszpontok átengedését kívánja Spanyolországtól, főként a Baleári és a Kanári szigeteket.

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A svéd és svájci lapok Londonból származó híreszteléseket közölnek, mely szerint a Führer a keleti német hadsereg főparancsnokságát átadta Manatein vezértábornagynak. A birodalmi főváros mértékadó köreiből kijelentik, hogy ezekből a híresztelésekből egyetlen szó sem igaz. Az egész híresztelés légből kapott kóhalmány.

Lisszabon. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Rio de Janeiróból jelentik, hogy azok a braziliai csapatok, amelyeket francia északafrikai rendeltetéssel hajóztak be, fellázdak. Sok tisztet és legénységi álmányu katonát letartóztattak.

30 kilométernyire betörték a német páncélosok a szovjet felvonulási területre a doneci szakaszon

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Öt szovjet páncélos dandár, legkevesebb hat lövész hadosztály, három lovas hadosztály, több gépesített kötelek és egyéb alakulatok hétfőn bejelentett megsemmisítése egyformán jellemzi a bolsevisták óriási ember- és anyagvesztését és arra irányuló kétségbeesett igyekezetét, hogy a helyi jellegű térnyerésen túlmenően hadműveleti döntést érjenek el. A német és szövetséges csapatok elszánt és megingathatatlan ellenállása és az egységes irányítás keresztülhúzza a bolsevisták számításait. Így a kubáni hídfőnél német ellentámadások révén az előbbi napi betöréseket elreteszelték és a bolsevisták újabb rohamait visszaverték. Megsemmisítettek négy harcokocit. A Don alsó folyamának vidékén a bolsevisták megkísérelték a német csapatokat követni, de egy német kötelek ellentámadása súlyos veszteséget okozott az ellenségnek. A behavazott szénrakások és a gyártelepek között heves páncélos ütközetek zajlottak le, amelyben 20 harcokocit megsemmisítettünk. Vorosilov grád térségében a támadókat visszavertük. 21 szovjet páncélosot kilőtünk. Meghúsítottuk a bolsevisták több kísérletét, hogy elterelő előretörésekkel erős szovjet gyalogsági kötelékek nagyszabású átkaroló mozdulatot tegyenek lehetővé. Több szovjet zászlóalj támadását véresen visszavertük. A doneci iparvidéken német páncélosok és páncélos gránátosok 30 kilométernyire betörték a szovjet felvonulási területre és megszakították az ellenség utánpótlási összeköttetéseit. Szétromboltak üzemanyag és ellátási raktárakat. Charkovnál SS kötelek megsemmisítették egy nagyobb bekerített szovjet csoportot és visszaverték a bolsevisták minden támadását.

Meghúsították a bolsevisták áttörési kísérleteit az Ilmen-tó, Volhov és Ladoga-tó környékén

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoksága közli: A keleti arc-

vonalon tegnap is tovább tartott a súlyos elhárító harc. Az ellenség páncélos és gyalogsági kötelékek tömeges bevetésével folytatja áttörési kísérleteit. A kubáni hídfő arcvonalán csak helyi jellegű harcok folytak. A Donec medencében a szovjet sikertelen áttörési kísérletek alkalmával sok páncélosot veszített. Karkov területén a szovjet nagy erővel támad szívósan küzdő hadosztályaink állásai ellen. A város külső kerületeibe behatolt bolse-

8-10 ezer amerikai katona vált harcképtelenné a tuniszi harcokban

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A tuniszi arcvonalon Faid és Gafsa között a csatatér megtisztítása véget ért. Az amerikai csapatok 781 foglyot vesztek. A harcokban három ezer amerikai esett el, a sebesültek száma ennél jóval nagyobb. E harcok következtében szigorú becslés szerint is mintegy 8-10 ezer amerikai katona vált harcképtelenné. Az amerikai csapatok vereségük következtében Gafsat menekülésszerűen ürítették ki. A légi harcok során a német vadászok húsz amerikai gépet lőttek le. A 3-ik brit hadsereg gépesített kötelékei a német és olasz páncéloshadak utóvédállításait hétfőn is támadták. Támadásuk nagy vérvesztéssel összeomlott. Egy német léghárítóúteg 13 brit harcokocit semmisített meg. Este az angolok kénytelenek voltak támadásukat abbahagyni.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 997. közleménye. A tuniszi arcvonalon helyi jellegű harcselekményekkel ellenséges állásokat hódítottunk meg, közben 781 foglyot ejtettünk, 33 gépkocsit, 23 löveget, valamint sok gépjárművet zsákmányoltunk. Ugyanezen vállalkozás alkalmával szétromboltunk, illetve zsákmányoltunk 97 páncélosot. Német vadászok megsemmisítették 24 ellenséges gépet. Egy amerikai gépet a légvédelem lőtt le. Egy angol vadászgépet az afrikai partok előtt lőtünk le. Egy búvárszádunk nem tért vissza támaszpontjára. Az ellen-

vista részekkel vívott harcban 20 páncélos megsemmisítettünk. Kurszktól északra a szovjet támadásait visszavertük és a helyi betöréseket elreteszeltük. Az Ilmen-tótól délre az ellenség sok páncélos és erős tüzérség támogatásával ismét megkezdte támadásait. Ezen a szakaszon, valamint Volhov és a Ladoga-tó közötti területen a német arcvonal áttörésére irányuló minden kísérletet megúsítottuk, miközben a bolsevisták 93 páncélosot vesztek. A hétfői harcokban a bolsevisták 157 páncélosot vesztek.

Tuniszban a német-olasz csapatok repülőkötelékek eredményes támogatásával megtámadták az ellenséget és nyugat felé visszavetették. Az ellenség sok foglyot, hadianyagot és fegyvert veszített. Sok járművön kívül 23 löveget és 97 páncélosot megsemmisítettünk, vagy zsákmányoltunk. Német vadászok húsz légigyőzelmet arattak és több földön vesztelő gépet megsemmisítettek.

A keddre virradó éjjel magányos brit gépek zavaró repüléseket hajtottak végre Nyugat-Németország felett. A Csatorna partjai előtt az ellenség hétfőn öt gépet veszített.

séges légierő február 15-én délután megtámadta Nápolyt és Palermót. A kár igen nagy. Eddigi jelentések szerint Nápolyban 17 polgári személy meghalt és 15 megebesült. Palermóban eddig 98 halottat és 297 sebesültet számoltak össze. Négy támadó gépet lelőtünk. Ellenséges repülő behatoltak Szicília és Calabria felé és vonatokat, valamint pályaudvarokat géppuskáztak. Négyen megebesültek. Siracusa közelében két gépet lelőtünk. Egy harmadik gépet német vadászok lőttek le. Négy repülőgéptünk nem tért vissza támaszpontjára.

Bern. (Bud. Tud.) Newyorki értesülés szerint Giraud rendelkezésére az északamerikai kikötőkben a következő francia hadihajók állnak: 3 csatahajó, 1 repülőgéphordozó, 3 nehézsúlyú és 6 könnyűcirkáló, 9 romboló, 14 tengeralattjáró és számos segédhadihajó. A Martinique szigetén állomásozó francia hadihajókat korszerűsítés céljából az Egyesült Államokba viszik.

Sikeres tengeri ütközetet vívtak a japánok a Csendes óceán déli részén

Amszterdam. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint az angol hírszolgálat jelenti. Washingtonban hivatalosan közölték, hogy a japánok január 29 és február 4 között a Csendes óceán déli részén elsüllyesztettek egy amerikai nehézcirkálót, egy rombolót és 22 re-

pülőgépet megsemmisítettek.

Bangkok. (MTI.) A NTL jelenti: Az Indiában egyre fokozódó élelmiszerhiányt azzal magyarázzák, hogy az angolok a háború kezdete óta a hadsereg részére elvonták az indiai nép élelmiszereire szolgáló gabonát és egyéb élelmiszert.

Eréllyel és forradalmi lendülettel folytatja Németország a totális háborút

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A birodalmi propaganda hivatalos vezetői hétfőn és kedden munkasértékezetet tartottak, amelyen a párt, az állam és a véderő személyiségei is résztvettek. Az értekezleten jelentést tettek a munkateljesítményeknek a háborús döntéssel kapcsolatos kérdéseiről. Funk birodalmi gazdasági miniszter különösen számos üzem bezárásáról nyilatkozott. Ezeket az intézkedéseket különböző okokból kellett elrendelni. Így a polgári ellátási szervezetet teljes egészében lényegesen csökkenteni kellett, mert sok esetben a forgalom csak névleges volt. A mostani intézkedések közgazdasági energiában lényeges meg-

Fej-

és derékfájás, idegesség, émelygés, tisztátalan teint gyakran csak az emésztési zavaroknak következménye. Ilyenkor is kell a **DARMOL**

takarítást is jelentenek, mert a szünetelő üzemek nem fogyasztanak villamos áramot, gázt, szénét, csomagoló, író és más anyagot, nem veszik igénybe a vasutat, a postát és a szállítókat. Ezenfelül a fegyverkezési termelés számára helyiségek válnak szabaddá. A megtakarításokhoz a jövőben energiakorlátozó intézkedések is fognak járulni, mert a szénre, noha a termelés rendkívül fokozódott, a gigázi arányú fegyverkezési termelésnél van szükség. Göbbels birodalmi miniszter szintén felszólalt és ismertette azokat a feladatokat, amelyek a bolsevista veszedelem és az ezzel szembegevezett totális mozgósítás következtében a birodalomra hárulnak. Kijelentette, hogy a párt a következő hónapokban is eréllyel és forradalmi lendülettel megteremtí a totális háborút és ezzel a totális győzelem előfeltételeit.

Kivégeztette a honvédtörvényszék Kovács Sándort többszörös bűncselekményei miatt

Miskolc. (MTI.) A miskolci honvédtörvényszék, mint rögtönítelő bíróság hétfőn tárgyalta Kovács Sándor 21 éves többszörös bűntettét előéletű fiatalember lopásának ügyét. Kovácsot a fogházból sorozták be azonban a bevonulás előtt megszökött. Több lopást követett el, majd Rákosszentmihályra utazott, ahol egy családnál úgy adta ki magát, mint aki üzenetet hoz a fronton lévő fiuktól. Közben ellopta a szekrény kulcsát, mert megfigyelte, hogy ott tartják a pénzt. Éjszaka, tehát elsötétítés ideje alatt visszalopódzott és ellopta a pénzt. Hosszas nyomozás után fogták el. A törvényszék a honvédség kötelekéből való kiesapás mellett kötéltálati bálálásra ítélte. Az ítéletet két órával kibüntetés után végrehajtották.

Aggasztó tünelek a nagybányai festőkolonia életében

Távolból meghatóan idillikusnak képzeljük el a nagybányai festőkolonia életét. Meleg kartársi összetartást, közös törekvéseket, egymást támogató és kiegészítő munkát, megérett eszmei sikont s a művészet területén és mindenek fölött sok, különböző irányban üdvösen ható szeretettel lételez fel az ember, ami nagy egységbe vonja az itt munkálkodó húsz egynéhány művészt s a haladás, a felvirágzás komoly előfeltételeit teremti meg. De közelebbre érve, sajnos szertefoszlik ez a romantikus elképzelés s a valóság nem éppen biztató képei lehangolóan jelennek meg a szemlélő előtt.

Nem tudtam elég mélyen betekinteni a művésztelep viszonyaiba; szolgálati eloglaltságom s katonaruhám megköltöttségei nem engedték meg, hogy az újságíró pontos adatgyűjtő igyekezetével tájékozódjam; talán mulasztások is terhelnék, mert könnyebb időkre halogattam az alapos körütekintést s hirtelen jött a poroncs, amely a magyar Barbizon tájékról elszóltított. Mégis, azt hiszem, sikerült néhány jellemző lünet észrevennem.

Elég néhány festővel beszélgetést folytatni ahhoz, hogy megállantható az ember: a művésztelep új elnökének, az egyébként közléstelenben álló Mikola Andrásnak nincs meg az a föltétlen tekintélye a nagybányai festők előtt, amelyet néhai Thorma János évtizedeken át élvezett s amely annakidején egységet és amennyire ez bohémek között lehetséges, fegyelmet teremtett a nagybányai művésztelepiadalomban. S a jelek szerint az új elnök mégis tekintélyi alapon igyekszik rendet tartani, ami homlasi folyamatot idézett elő.

A festők egy csoportja elkeseredett vádakkal van tele. Irásban föltűntek illetékesekhez és illetéktelenekhez az elnökkel szemben emelt kifogásaikkal, amelyek helytálló vagy helyt nem álló voltát nem tudjuk elbírálni itt. Ezek a vádak és kifogások megmérgezték a művészek egy jelentős részének lelkét. Készenvagy menő harc indult meg, amelynek az lett az eredménye, hogy a nagybányai művésztelepiadalom a felszabadulás után történt ujonnan való megalakulásakor több igen tehetséges festőt kizártak a közületből, mások viszont, olyan nevék, akik hosszú évek óta márkát jelentenek a nagybányai festőkolonia életében, többrebecsülve a nyugalmas munkát az ádattalan küzdelem vállalásánál, föltérállottak az egyesülettől s ezzel lemondtak azokról az erkölcsi és anyagi előnyökről, amelyeket a kolónia tagjai élvezhetnek.

Igy két vagy három csoport is alakult a nagybányai festőtelepen, amelyek kigyót-békát kiáltanak egymásra. A kizártak vagy kívül maradtak „protektiosoknak” nevezik azokat, akik akármilyen okból az elnök köré tömörültek, az egyesület tagjainak harcosabbjai pedig „izgágák”-nak bélyegzik a kidobottakat s ha nem is fenekednek a félreállókra, rossz néven veszik tőlük, hogy nem vonulnak fel egy küzdő sorba velük.

Természetesen különböző okok és szempontok élezték így ki az ellentéteket. Az egyik az, hogy nem áll a telepen onnyi műterem rendelkezésre, ahány igénylő volna. Egy fiatal, törekvő és már komoly sikerekkel dicsekedhető festőnek nem utaltak ki műtermet, ugyanakkor, amikor egy állítólag nem igazolt származású művész hozzájutott ehhez a rendkívüli előnyhöz, amely létalapot, munkát és fejlődési lehetőséget jelent. Néhány jobbnévű nagybányai festő — művészemberek kissé szertelen lendületével — magáévá tette a fiatal piktor ügyét s ezzel politikai síkra is terelődött a küzdelem. Most már vannak „jobboldali” és „nem-jobboldali” festők Nagybanán, az elnök környezetének buzgóbb tagjai megvető hangulattal használják a „imrédista” vagy „nyilas” jelzőt a kizártakkal vagy más berzenkedőkkel szemben s nem hiányoznak a politikai tartalmu fenyegetések sem, arra az esetre, ha jobb vagy bal felé tolódva változnak meg a viszonyok.

Ilyen körülmények között alig képzelhető el, hogy Nagybanán a művészet fejlődésének olyan talaja legyen, amilyen a múltban volt. A festőiskola pang. A művészek az ádattalan harcban megmértelvezett lélekkel nehezen találják meg azt a kedélyállapotot, amely a zavartalan termeléshez szükséges. A gyűlölet hullámai csaptak át Nagybanán, amelyek nagy értékeket sodorhatnak magukkal.

Ebben az indulatokkal telt közhan-

gultban természetesen még jobban kihangsúlyozódnak azok az ellentétek, amelyek a művészi versengés mások talán nem káros velejárói. A szembenálló táborok harcosai kevesebb lelkiismereti gátlással vonják kétségbe egymás hivatottságát, mint azelőtt. A csoportok tagjai egymás között mind tehetségesek, az ellenpárt hívei azonban legteljebb „ügyesek” vagy „nem mondom, nem tehetségeselek”, leginkább azonban csak „paccerék”, „giccselők” vagy „élelmesekek”, akik azért adnak el sok képet, mert megalkuvóan a közönség szájaize szerint dolgoznak vagy pedig mert régi tekintélyi tőkájukat kamatoztatják nagy-okosan. Még a legtöbb elnézés azokkal szemben nyilvánul meg a művészi megítélés dolgában, akik kártartóan nyomorognak, akármelyik táborba tartoznak is...

Mert elég számosak a nyomorgók a nagybányai festők között. A város már nem bírja felvenni a lanyhult iramu termelést sem, ahhoz pedig, hogy a nagybányaiak betörjenek a felszabadulás folytán megnyílt új piacokra s főleg, hogy Budapesten érvényesülhessenek — a társatlanul is sima uton járó egészen jönevűektől eltekintve — egységesebb fellépésre volna szükség.

Ennek az egységnek a megteremtését várják talán felülről jövő céltudatos intézkedésektől azok, akik Nagybanán, amelyek nagy értékeket sodorhatnak magukkal.

JÁVOR BÉLA

Kétszáznál több tag iratkozott be eddig Nagyváradon a Magyar Jogászegyletbe

Két napra terjedő előadássorozattal indul meg a Magyar Jogászegylet nagyváradai helyi csoportjának működése

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai jogászörök már régóta foglalkoznak azazal a gondolattal, hogy az öszeomlás előtt Nagyváradon olyan szép eredménnyel működő jogászegyletet újból életrekeltek. November vége fele ez a kívánság mind határozottabb alakot öltött és dr. Hlatky Endre főispán javaslatára dr. vitéz Moldoványi István kir. ítélőtáblai elnök értekezletet is hívott ösze a kir. ítélőtáblára a jogászok továbbképzésének megbeszélésére.

Az öszegyült vezető jogászok azt a megoldást találták a legjobbnak, ha a nagyváradai jogászok a Budapesten székelő Magyar Jogászegyletbe lépnek be és megalakítják az egylet nagyváradai helyi csoportját.

A Magyar Jogászegylet központja nagy örömmel fogadta a gondolatot és téli közgyűlésén az alapszabályok értelmében szakosztályi jelleggel megalakította a nagyváradai helyi csoportot. Nagyváradról a Magyar Jogászegylet tagjainál közel 200-an jelentkeztek eddig, így a helyi csoport működésének sikere máris biztosítva van.

A helyi csoport megalakuló ülését 20-án, szombaton délután tartja a város-háza közgyűlési termében. Működése 2 napra terjedő „Jogásznapi”-pal indul

meg, amelyre az ország jogi életének több vezetőférfia, így dr. Angyal Pál és dr. Nizsalovszky Endre egyetemi tanárok, dr. Ruhmann Emil kuriai bíró, Kálnoky Bedő Sándor és még sokan másook jelentették be részvételüket.

A jogásznapon már szombaton délután, az alakuló ülést követően előadást tart dr. Angyal Pál a magyar büntetőjog utolsó 20 évi fejlődéséről. 21-én délelőtt pedig ugyancsak a város-háza közgyűlési termében dr. Harsányi Imre táblabíró a váradiaikat különösen érdeklő 1440-es rendelet 6. §-áról és dr. Nizsalovszky Endre a magyar földbirtokpolitikai törekvésekről.

Dr. Angyal Pál, mint európai hírtudós, dr. Harsányi Imre, mint kiváló bíró, dr. Nizsalovszky Endre pedig, akit Nagyváradhoz sok rokoni szál és kedves emlék köt mint törvényeszerkeztő és mint rendkívül élvezetes előadó ismert a nagyváradai közönség előtt.

A város közönsége nagy érdeklődéssel várja az előadásokat és kíván sok sikert a Nagyváradon ismét felelevenített Jogászegylet működéséhez.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje Magyar Lapokat

Véres bosszút forral a Szovjet Európa új rendjének felépítői ellen

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: Londonból jelentik: A Star londoni estilap munkatársa beszélgetést folytatott Clark Kerrel Nagybritannia moszkvai nagykövetségével. A tudósító egyebek között azt a kérdést vetette fel, vajjon hiszi-e, hogy az oroszok, ha sikerül a németeket legyőzni, meg szállják Németországot. Ebben egészen bizonyos vagyok — mondotta. — mert emlékezzünk csak Stalin egykori kijelentéseire, hogy az oroszok legelső sorban a német államot és vezetését akarják megsemmisíteni, második célja a német hadak és vezetőik megsemmisítése, harmadik pedig Európa új rendjének lerombolása és felépítőinek megbüntetése. Semmi kétség, hogy Stalin alkalomadtán megteszi, amit ígért.

A dohányárusok kötelesek bejelenteni árukészletüket

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A dohánygyártmányok árának felemelésével kapcsolatosan a pénzügyminiszter elrendelte, hogy a dohányárusok árukészleteiket jelentsék be és az árkülönbözetet a kincstár javára fizessék be. A rendelkezés végrehajtását a pénzügyminiszterium a pénzügyörség útján ellenőrizzeti. A pénzügyminiszterium azok ellen a dohányárusok ellen, akik árukészleteik eltitkolásával a kincstár és a dohányfogyasztó közönség érdekeit súlyosan veszélyeztetik, a legerélyesebben jár el és az eljárás során a terhelt dohányeladási engedélyét is elvonja. Eddig a pénzügyminiszterium egy dohányelcsőtői bizományost rögtöni hatállyal elmozdított és egy dohány nagyárudát zár alá vett.

Filmbemutatót rendez a Német Akadémia lektorátusa a Belvárosi Mozgóban

Nagyvárad. Saját tud. A Német Akadémia nagyváradai lektorátusa szokásos rendezései során ismét filmbemutatót rendez a Belvárosi Mozgó helyiségeiben. A bemutatón corra kerül két legfrissebb híradó és két nagyon érdekes és értékes kultúrfilm. A bemutató vasárnap délelőtt 12 órai kezdettel. A beléptdíjakat 40, 60 és 90 fillérben állapították meg, hogy mindenkinek alkalma legyen az értékes filmek megtekintésére.

Meddig lehet jelentkezni gyümölcskivitelre?

A Magyar Gyümölcskiviteli Egyesületbe az 1943. évi idényre a tagfelvétel iránti kérelmek 1943. évi március hó 31-ig terjeszthetők elő a Magyar Gyümölcskiviteli Egyesület Ellenőrző Irodájánál (Budapest, V., Vértanúk-tere 1. sz.). Közelebbi felvilágosítással a nevezett iroda szolgál.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Választmányi ülésen vitatták meg a Szigligeti Társaság jubileumi ünnepségét

Március 7-én leplezik le a premontrei gimnáziumban Juhász Gyula emléktábláját

Nagyvárad. A Szigligeti Társaság március 6-án és 7-én ünnepli meg fennállásának félszázados jubileumát. Az ünnepély előkészítése érdekében a társaság választmánya kedden délután a város társadalmának több számottevő tagjával megbeszélést folytatott a városháza tanácstermében. A gyűlésen megjelentek dr. Hlatky Endre főispán, dr. Soós István polgármester, dr. vitéz Nadányi János alispán és számos a megbeszélésre meghívott előkelőség.

Elsőnek dr. Soós István polgármester szólalt fel s közölte, hogy a Szigligeti Társaság röviddel ezelőtt felkerlte a város vezetését, hogy kapcsolódjon a nagymultú irodalmi egyesület ünnepségébe és erkölcsi támogatásával mozgítsa elő a félszázados évforduló sikerét. A város vezetősége — mondotta a polgármester — örömmel tesz eleget ennek a felszólításnak s magam részéről is minden támogatást megadok, hogy az ünnepség méltó legyen Nagyváradhoz, ennek a városnak társadalmához, valamint ahhoz, amit ez a nagymultú és a húsz éves idegen uralom alatt is jelentékeny kulturmunkát kifejtő irodalmi egyesület megérdemel.

Dr. Tabéry Géza író, a Szigligeti Társaság társelnöke szólalt fel ezután s bejelentette, hogy dr. Némethy Gyula kanonok, a társaság elnöke egyházi elfoglaltsága miatt nem vehet részt az értekezleten. Tabéry Géza ezután a következőkben ismertette a jubileumi ünnepség lényegét és az eddigi elgondolásokat:

A Szigligeti Társaság fennállásának 50 éves évfordulója — mondotta — tulajdonképpen 1942 október 2-re esett, a világesemények azonban ekkor olyan sajnálatosan alakultak, hogy miután az ünnepség zavartalanságát nem láttuk biztosítottak, célszerűbbnek találtuk kedvezőbb időre halasztani. Az eltulodott jubileumi ünnepséget a Társaság most, március 6-án és 7-én készül megtartani és pedig március 6-án terv szerint diszközgyűlés vezetné be az ünnepséget s az esetleg március 7-én folytatódna. A diszközgyűléstől függetlenül március 7-én délelőtt 11, vagy 12 órakor irodalmi matiné lenne a nagyváradi Szigligeti Színházban. Tripsó Sándor már közbenjárt Antal István miniszternél annak érdekében, hogy meghívja az ünnepségre s tőle erre vonatkozóan kedvező ígéretet kapott. A Szigligeti Társaság meghívta a nemzetvédelmi propaganda miniszteren kívül a Magyar Tudományos Akadémia, a Petöfi és Kisfaludy Társaság, valamint az összes jelentősebb magyar irodalmi és közművelődési egyesületeket, elsősorban azokat, amelyek részben az idegen uralom alatti, részben a felszabadulás utáni időkben a Szigligeti Társasággal közelebbi kapcsolatba kerültek. Meghívtuk azonkívül — folytatta Tabéry Géza — Gulácsy Irént, Dutka Ákóst, Csathó Kálmánt, Zilahy Lajost, Bónyi Adorjánt, Erdélyi Józsefet, Sinka Istvánt, Szabó Pált, mint Nagyváradról és Biharból elszármazott írókat. A szereplésre meghívott írók részben már válaszoltak is és Dutka Akos, valamint Bónyi

Adorján jövetele egészen biztosra vehető. Az említett írók a március 7-én délelőttre tervezett irodalmi matiné keretében lépünek a város közönsége elé. Március 7-én délelőtt leplezik le a már elkészült Juhász Gyula emléktáblát is a premontrei gimnáziumban s ekkor a Társaság tagjai terv szerint demonstratív módon hódolnának majd a tragikus életű nagy magyar költő emlékének.

Az ünnepség második része — fejezte be az ünnepségre vonatkozó elgondolásokat ismertetését Tabéry Géza — a Szigligeti Színházban folyva le. Itt Gáspár Jenő az Országos Magyar Sajtókamara igazgatója mondana bevezetőt, majd Szigligeti egyik reprezentatív színműve kerülne előadásra. Lehetőleg olyan darab, amelynek keretében Nagyvárad úri és hölgytársadalmja a színpadon tablót alkothat. Erre vonatkozóan — mondotta végül — a Szigligeti Társaság természetesen kikéri a Szigligeti Színház igaz-

gatójának, valamint főrendezőjének véleményét is.

Putnik Bálint színigazgató szölt először a programhoz és Szigligeti darabjai közül a Csikóst ajánlotta előadásra. Dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester szolgáltak még több értékes utmutatással. Az ünnepség programját — a Juhász Gyula emléktáblájának leleplezésén kívül — amely az ünnepség első részét tulszűfoltta tenné — a meghívottak teljes egézésében elfogadták. Szóba került, hogy az ünnepségre kiadott jegyeket az egyesületek, valamint a különböző hivatalok vezetői árulják, illetőleg igyekezzenek ismerőseik körében elhelyezni. Ezzel kapcsolatban a különböző egyesületek delegáltjai közös megbeszélést tartanak majd. Jegyeket a színházi pénztárnál, az Idegenforgalmi irodánál, valamint az Aurár Takarékpénztárban Mártonffy, a Szigligeti Társaság pénztárosánál lesznek kaphatók.

Csak szabályszerű felmondással lehet eltávolítani a részeges alkalmazottat

Kifogásolhatja-e a munkaadó tisztviselője magánéletét?

A Magyar Tudósító jelenti: Egy budapesti nagyvállalat azonnali hatállyal elbocsátotta tisztviselőjét, aki 18 éve teljesített szolgálatot. A tisztviselő felmondási és végkielégítési járandóságai megfizetése iránt pert indított a vállalat ellen. A bíróság előtt a cég azzal védekezett, hogy a tisztviselő ismétlenül figyelmeztették, ellen mértékteliesen és itálos szvenvedélyéről mondjon le. Ennek ellenére egyik éjszaka 12—1 óra között becsengetett a vállalat cégházába és nem józan állapotban előbb a házfelügyelőtől, majd az irodában dolgozó egyik tisztviselőtársától pénzt kért kölcsön. másnap reggel pedig munkahelyén nem jelent meg és távolmaradását nem igazolta. A járásbíró és a törvényszék az azonnali felmondási okot nem látták igazottnak és a vállalatot a felmondási illetmények és végkielégítés megfizetésére kötelezték. A törvényszéki ítélet indokolása leszögezte: annak megállapításánál, hogy a munkavállalónak valamely cselekménye, vagy mulasztása alkalmas-e arra, hogy a munkaadó a szolgálati viszonyt felmondás nélkül jogszerűen megszüntethesse, két kérdés vizsgálendő. Egyrészt az, hogy a kifogásolt cselekmény, vagy mulasztás a kereskedelmi törvényben, illetve az ipartörvényben felsorolt elbocsátási okok valamelyike alá vonható-e, másrészt pedig az, hogy az okot, amely miatt az elbocsátás történt, kellő módon közölték-e a munkavállalóval? A törvényszék megítélése szerint azt, hogy egy alkalmazott a hivatalos órákon kívül magánéletében milyen magatartást tanúsít, a munkaadó kifogás

tárgyává csak akkor teheti, ha ez a magatartás olyan botránykeltő, ami a munkaadó üzleti hírnevét komolyan veszélyezteti. Egymagában az a körülmény, hogy a tisztviselő többször ivott és erről a szokásáról ismételt figyelmeztetés, sőt ígért ellenére sem tett le, elbocsátási oknak azért nem minősíthető, mert nem merült fel adat, hogy ilyen alkalmakkor a vállalat üzleti érdekeit, vagy csak jóhíré is veszélyeztető botrányos viselkedést tanúsított volna. Az éjszakai becsengetés alkalmával — tanuvalloások szerint — a tisztviselő csendesen viselkedett, nem kiabált, botránvt nem okozott. Az pedig, hogy a tisztviselőtársaitól, vagy a házfelügyelőtől kölcsönüket szokott igénybevenni, ugyancsak nem állapítja meg a vállalat üzleti érdekeinek veszélyeztetését. Kétségtelen, hogy a tisztviselő viselkedése nem volt kifogástalan és ez okul szolgálhatott arra, hogy a szolgálati viszonyt rendes felmondással megszüntessék, azonban ez a viselkedés a felmondás nélküli elbocsátás törvényben szabályozott és súlyos következményeire tekintettel kiterjesztőleg nem magyarázható esetei közé nem sorozható. Az elbocsátás jogtalan volt azért is, mert a vállalat nem várta be a törvényben előírt egy napot, hanem másnap reggel, amikor a tisztviselő nem ment be a hivatalba, felmondott, tehát idő előtt gyakorolta a felmondás nélküli elbocsátást.

A vállalat felülvizsgálati kérelme folytán az ügy a Kúria munkaügyi tanácsa elé került, amely dr. Ludwig Rezső tanácselnök elnökelete alatt hozott ítéletében a törvényszéknek a

vállalatot marasztaló ítéletét jogerőre emelte. A kuriai ítélet hivatkozik a kereskedelmi törvényre, amely szerint az üzletből való igazolatlan távollét csak akkor ok az azonnali elbocsátásra, ha három napnál tovább tart. A Kúria is leszögezte, hogy a tisztviselő kifogásolt magatartása nem szolgálatot jogos okul arra, hogy a vállalat az egyébként szorgalmas és jó munkacéronek bizonyult tisztviselőnek 18 évi szolgálati viszonyát rendes felmondás helyett azonnali hatállyal megszüntesse.

Igy temetnek a vécés világban

Orosz temetésen voltunk. Asszonyfélélt temettek.

Szovjet repülő dobott bombát a Jolira, rossz helyre cimezte, saját tujából találta el ezt a föld alá dugottat. Félállat leszakította, nyakát összeroncsoolta. Azonnal meghalt.

Reggel kivitték a temetőbe. Gyomverte, hepehupás parlag ez a temető, csupán a vakondtúrásnyi kupacok mutatják, hogy ide holtakat dugdosnak le. Némelyik vakondtúrásn karólele meredezik, másikon szovjetcsillag rozsdásodik, de legtöbbjén semmi jel. A legszélén, a legrégebb dombocskákon látszik itt-ott egy-egy korhadt keresztcske.

Néhány asszony, pár gyerek, meg két férfi kísérté. Alacsony, oldalnálküli kocsin hozták, koporsó nélkül. Hívtvány rongyokba fektetve, rongyokba burkolva várta az utolsó kapavágást.

Megásták a sirt. Alig méteres mélyet. Kicsit bemélyítették a fenekénél az oldalát, aztán lelették a holtat. Koporsó nélkül, azonban a rongyokban, amelyek éppen rajta voltak, az alatta volt rongyszőnyeggel együtt. Fejét betekerték vékony fehér kendőbe, talán azért, hogy a föld mégis ne érje közvetlenül az arcot.

Kíváncsian vártuk, csinálnak-e valami szertartást? Mert ahogy se sírás, se jajtás, semmi meghatódás vagy szomorúság nem mutatkozott, csak közönyös nemtörődömség az arcokon. Különbön lehet, hogy nem is hozzátartozó volt, talán magános nő lehetett, nem tudunk velük erről beszélni. Vártuk a mozdulataikat... és valamit láttunk. Az elfelejtett, kiírtott vallás egy visszarezdülő mozzanata volt csak, de mégis rávilágított, hogy a hitet egészen nem tudták belőlük kigyomlálni. Mert ahogy négyen leeresztették a zsáknál fogva a tetemet, egyik asszony leszállt utána a gödörbe. Kendőt terített a halott mellére és arcára, aztán a jobbkezével háromszor keresztet rajzolt a betekert arc előtt a levegőbe. Közben motyogott is valamit. Talán rég elfelejtett imák maradványát. S míg ott hajlongott, félénken sunyított föl ránk, s körül álló idegen katonákra, olyanformán, mint a gyermek, amikor tilalmas dolgot cselekszik. Akkor a sír széléről: maréknyi földet markolt fel, keresztalokban végighintette vele a

testet... és kész volt a szertartás. Betemették, taragatlan fadarabot ütöttek a fejéhez és elvonultak. Nagy zsinatolással. És egyik is, másik is keresztet vetet magára. Éppugy, mint otthon a virágszőnyeges falusi temetőben. R. I.

Megkezdődik a román földbirtokrendezés alapján juttatott ingatlanok tulajdonosainak összeírása

Összeírják nemcsak a telekkönyvben bekebelezett, hanem a telekkönyvön kívüli birtokosokat is

Nagyvárad thj. város polgármestere 2803—1934. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium földbirtokpolitikai osztálya 9100—1942. számú rendeletével elrendelte a román földbirtokrendezés (agrárreform) alapján juttatott ingatlanok tényleges birtokosainak összeírását. Tehát nemcsak a telekkönyvben bekebelezett, hanem a telekkönyvön kívüli birtokosokat is. Ezen összeírás a Rákóczi-út 13. szám alatt (Széchenyi-szálló épület) emellett e célra kijelölt helyiségben fog megtörténni a következő sorrendben.

Üssi telepi házhelyek

1943. február 19-én délelőtt 9 órakor: Kund vezér, Ond vezér és Tass-utca, 11 órakor Csányi László-utca és az Aradi-útnak Üssi-telephez tartozó része.

Február 20-án délelőtt 9 órakor: Thököly-út páros házszámú oldala, 11 órakor Thököly-út páratlan házszámú oldala.

Kommendáns-réti házhelyek

Február 23-án délelőtt 9 órakor: Töhötöm- és Huba vezér-utca, Hétvezér-tér, 11 órakor Isaszeg-utca.

Február 24-én délelőtt 9 órakor: Ambrus Zoltán-utca, 11 órakor Kosztolányi-utca.

Február 19-én délelőtt 9 órakor: Kuruc- és Böhm Pál-utca, 11 órakor Szász Károly- és Zala vezér-utca.

Február 20-án délelőtt 9 órakor: Tolsztoj Leó-utca, 11 órakor Tinódy Lantos Sebestyén- és Bókay-utca.

Február 22-én délelőtt 9 órakor: Nádasdy Ferenc- és Vas Gereben-u., 11 órakor Görgey Arthur- és dr. Horványi Géza-utca.

Február 23-án délelőtt 9 órakor: Szálka-utca, 11 órakor Francia-utca (Kommendáns-réti oldal).

Február 24-én délelőtt 9 órakor: Tessedik-u. (Kommendáns-réti rész) és Mányoki Ádám-utca, 11 órakor Szent Margit-ter.

Szőllősi réti házhelyek

Február 19-én délelőtt 9 órakor: Kacsóh Pongrác-utca, 11 órakor Beethoven-utca.

Február 20-án délelőtt 9 órakor: Szinyei Merse Pál-utca, 11 órakor Szinyei Merse Pál-utca.

Február 22-én délelőtt 9 órakor: Czegléd György-utca, 11 órakor

Czegléd György-utca.

Február 23-án délelőtt 9 órakor: Zichy Mihály-utca, 11 órakor Zichy Mihály-utca.

Február 24-én délelőtt 9 órakor:

Bólyai Farkas-utca, 11 órakor Ferenc József-tér.

Ezen utcákon az agrárreform eredeti háztelkek birtokosait, valamint azok jogutódjait felhívom, hogy a fentjelzett időpontban pontosan jelenjenek meg saját érdekükben a hozzáik magukkal polgári személy: lapjukat, katonai igazolványukat, továbbá az ingatlan szerzésre vonatkozó s a vételár kifizetését igazoló mindennemű iratot.

Nagyvárad, 1943. február 16.

Dr. Soós István s. k., polgármester.

Magyar-román szövetkezeti tárgyalások voltak Budapesten

Budapesten a romániai Hangya Szövetség szövetkezeti központja elnöke gróf Haller István és a magyarországi Plugarul román szövetkezeti központ vezetői: Buzea János és dr. Lupan Aurél a napokban beható tárgyalásokat folytattak. A tárgyalásokon a két központ vezetőin kívül résztvettek: dr. Jeszenszky Ferenc miniszteri osztálytanácsos, a Szövetség kormánybiztosa, dr. gróf Bethlen László, a Szövetség elnöke, Korparich Ede, az Erdélyrészi Hangya szövetkezetek marosvásárhelyi központjának elnöke, Horváth József igazgató és Vermessy Rezső osztályvezető.

A megbeszélések tárgya a két or-

szágban etnikai alapon működő szövetkezeti központot és annak tagszövetkezeteit érintő kérdések voltak. — Kölcsönösen megvitatták a két országban működő szövetkezetek dohány- és italmérsi iparpogositványának ügyét, a közszükségleti cikkek elosztására vonatkozó megbízatás kérdését, a szövetkezeti központok és szövetkezeteik adóügyét és az új szövetkezeti alakulások lehetőségét. A tárgyalások kölcsönösségi alapon folytak és azokról a tárgyaló felek jegyzőkönyvet vettek fel, amit a két kormány elé fognak terjeszteni hozzájárulás céljából.

Szakmai gyűlést tartott a Nemzeti Munkaközpont építőipari csoportja

Állásfoglalás az OTI önkormányzatának megváltoztatása mellett

Tegnap este népes szakmai gyűlést tartott az építőiparosok szakcsoportja. A gyűlést Szabó János elnök, országgyűlési képviselő vezette le, aki ismertette az országos építőipari kongresszus napirendjét. Az országos építőipari kongresszus foglalkozott mindazokkal a kérdésekkel, amelyek a legjobban érdeklik az építőiparban dolgozó munkásságot. Kívánják többek között az építőipari munkarend jóváhagyását és határozottan kívánják az OTI önkormányzatának átalakítását.

A beszámoló után foglalkozott a taggyűlés a közellátási kérdésekkel, majd pedig kijelölték az új építőipari

ri munkaszervezetét, amelyet a február 28-án megtartandó általános NMK évi közgyűlésén fognak jóváhagyatni. A vezetőség a következőképpen alakult:

Elnök egyhangú lelkesedéssel ismét Szabó János képviselő lett. Alelnök: Szabó Sándor. Titkár: Timár András. Vezetőségi tagok: Szabó Béla (pénzkezelő), Nyilas Sándor, Nagy József.

Több belső szervezeti ügyek letárgyalása után Szabó János képviselő zárószavai következtek, amelyben kérte a munkásságot, hogy minden nehézség ellenére, fegyelmetlenül állják a belső front védelmét.

Mit lehet küldeni a Németországban dolgozó magyar munkásnak

Az Állami Munkaközvetítő Hivatal felhívása a német birodalom területén dolgozó magyar honos ipari munkavállalóhoz és hozzátartozóhoz

A Német Birodalom területén dolgozó magyar honos ipari munkavállalók részére hozzátartozóik egész kinttartózkodásuk idejére egy alkalommal használt ruhaneműt, fehérneműt, lábbelit küldhetnek.

Ezenkívül minden hónapban egy-

szer egy kilogramm friss gyümölcsfélét, friss főzelékfélét, hazai eredetű nyers halat vagy bort tartalmazó csomagot küldhetnek.

Ezen csomagok kiszállítására szolgáló engedélyt a Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott nyomtatvá-

nyon a m. kir. Állami Munkaközvetítő Hivatal (Budapest, VIII., József-utca 33.) a Magyar Nemzeti Bankkal egyetértésben fogantatosíthatja.

A Németországban dolgozó magyar honos ipari munkavállalók munkahelyén 6 RM befizetése ellenében minden hónapban egyszer 100 cigarettát, vagy 100 gramm dohányt, 1 kilogramm tarhonyát és 5 deka paprikát tartalmazó csomagot rendelhetnek.

A csomag megrendeléséhez szükséges postai befizetési lapot „Zahlkarte”, vagy a berlini m. kir. Főkonzulátusnál (Berlin, W. 8. Margraufen-Strasse 46.) igényelheti.

A postai befizetési lapon (Zahlkarte) fel kell tüntetni feladóként a munkaadó pontos címét, a másik oldalán pedig a megrendelő munkások nevét, bankigazolvány számát.

A befizetéstől számított öt-hat hét múlva a megrendelő kézhez kapja a csomagot. Ennél rövidebb idő letelte esetén felesleges érdeklődni a csomag sorsa iránt, mivel annak leszállításához ennyi idő szükséges.

A megrendelőnek a csomag leszállítását sürgető levelezőlapokat a berlini m. kir. főkonzulátushoz (Berlin, W. 8. Margraffen-Strasse 46.) kell címezni. A levelezőlapon ne legyen más, mint olvasható írással a munkaadó neve és pontos címe, megrendelő neve és bankigazolvány száma, a befizetés napja és kelte.

Igényelhetnek pétisót a szerződéses ipari növénytermelők

A kormány úgy intézkedett, hogy a szerződéses ipari növénytermelőknek járó pétisó utalványokat január hó 31-ig lehet a termelőtől vállalatoknál igényelni. Ezzel kapcsolatban felhívjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy a január hó 31-ig kiadott műtrágyautalványokat február hó 28-ig lehet a Pétisó Nitrogénművek körzeti képviselőinek beszovaltatni. A később bemutatott utalványokra a Pétisó gyárnak nem szabad pétisót kiadni, viszont azok az ipari növénytermelők, akiknek igénylését a Pétisó gyár körzeti képviselői esetleg visszautasították, február hó 28-ig újból bemutathatják műtrágya-utalványukat.

Folyóirat-szemle

A Magyar Szárnyak repülésügyi folyóirat legújabb száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg. A légihőború eseményeiről Bieits Tibor rep. alezredes számol be, a gazdag képdalok között repülőink életéről írt cikkek, elbeszélések tartják ezt a számot. Nagy Béla rep. százados a hősi halált halt Csukás Kálmán vk. alezredesről emlékezik meg. Henney Imre rep. százados repülőink éjjelőrsgyaloglatáról, vitéz Szentnémedy Ferenc vk. ezredes az angolszász hadiipar gondjairól, André Lajos rep. őrmester a közforgalmi repülőter teli kötöttségéről írtak. Udvary Jenő rep. őrnagy szenzációs repülőhíreit. „A háború új gépei” c. cikk egészíti ki, mely általános érdeklődésre tarthat számot. Az ezüstkondor nem válaszol c. folytatásos regényen kívül a jó humoráról ismert öreg sas, vitéz Hefty Frigyes írta le egyik élményét. „Ha a hegy nem megy Mohamedhez” c. cikkében. Ezenkívül számos apró hír teszi változatosabbá a közkezdelt repülő lapot, melynek ára változatlanul 50 fillér. Mutatványszámot inger küld a kiadóhivatal. (VII., Király-utca 93.)

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 6 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 38.40.
 félfévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza

**MINISZTERTANÁCSOT TARTOT-
 TÁK A KORMÁNY TAGJAI.** A Magyar
 Távirati Iroda jelenti: A kormány tag-
 jai **Kállay Miklós** miniszterelnök elnök-
 lésével kedden délután minisztertanács-
 ra ültek össze. A minisztertanács, ame-
 lyen folyó kormányzati ügyeket tárg-
 yaltak, a késő éjszakai órákban ért vé-
 get.

**CIANO MEGJELENT A VATIKÁN-
 BAN.** Róma. (MTL) **Ciano** gróf vatikáni
 olasz nagykövete kedden jelent meg
 először Vatikánvárosban, ahol **Magli-
 one** bíboros államtitkárral folytatott
 megbeszélést. **Ciano** gróf rövidesen be-
 mutatja megbízó levelét a Szentatyá-
 nak.

**Földrendést jelzett a szegedi egyetem
 földrendéstanai obszervatóriuma.** Sze-
 gedről jelenti: (MTL) A szegedi egye-
 tem földrendéstanai obszervatóriuma fe-
 bruár 14-én reggel hosszabb földrendést
 észlelt

**FELFEGYVERZIK A HOLLAND
 NEMZETISZOCIALISTA PÁRT TAG-
 JAIT.** Hágából jelenti: Mussert, a hol-
 land nemzetiszocialista párt vezetője
 Amsterdamban népgyűlésen beszédet
 tartott, amelyben bejelentette, hogy a
 jövőben a mozgalom összes tagjait fel-
 fegyverzik. Mussert hangsúlyozta, hogy
 az állandóan megnyilvánuló fenyegeté-
 sek és a párt egyes tagjai ellen egyre
 gyakrabban elkövetett merényletek kö-
 vetkeztében erre az intézkedésre szük-
 ség van.

**Minden fegyverforgató arabnak sorozás-
 ra kell jelentkeznie.** Toulonból je-
 lentik: (MTL) A Német TI jelenti: Az
 algéri rádió kedden felhívást küldött, —
 amelynek értelmében valamennyi fegy-
 verforgató arab férfinak sorozásra kell
 jelentkeznie az illetékes hatóságoknál.

**MEGÉRKEZT A NEWYORKI ÉR-
 SEK A Vatikánvárosba.** Róma.
 (MTL) A NTL jelenti: A newyorki ér-
 sek szerdán érkeznek Vatikánvárosba.
 Légiúton érkeznek Liszabonból. Olasz
 gépen folytatja útját Rómába. A Lit-
 torio repülőterén fog leszállni és az
 olasz rendőrök kíséretében gépkocsin
 vonul be Vatikánvárosba.

Kiről van szó? Az Új Magyar Munká-
 sban olvassuk: A következő leírást
 olvassuk a marxista újságban egy em-
 berről, aki sok-sok könyvet olvas és a
 reidótörvény óta verseket műfordít.
 „Sovány, fekete haja, nagyszemüveges,
 bizonytalan kora ember Valahogy ha-
 sonlít a ezétdobált könyvekhez, a bá-
 gyadt fényű villanylámpához és az
 egész környezethez. Van benne valami
 orasmusi testi gyengeség, valami év-
 ezázados humanista könyvimádat, vala-
 mi intellektuális absztrakció. Hát ez
 bizony nem a régi nagymuszklíju vö-
 rökálapados ember. Ez egy szabályos
 reido talmudiista.

**ÚJ KORMÁNY ALAKUL FINNOR-
 SZÁGBAN.** Helsinki. (MTL) A NTL je-
 lentik: Rangell miniszterelnök az új el-
 nökválasztással kapcsolatban benyújtot-
 ta a kormány lemondását. A szokások-
 nak megfelelően a lemondott Rangell
 kormány az új kormány megalakulásáig
 tovább vezeti a kormányzati ügyeket.

FELHÍVÁS A VITÉZEKHEZ. Kap-
 tuk az alábbi sorokat közlés végett: Bi-
 har vármegye Vitézi Széke felhívja
 mindazon vitézeket és a Vitézi Rendbe
 való felvétele iránt már kérvényét be-
 adott vitézjelölteket, akik éjjeli portási
 és éjjeli őri szolgálat ellátására alkal-
 masnak érzik magukat (javadalmazás
 heti 45 pengő), azok jelentkezzenek
 legrövidebb időn belül a vm. Vitézi Szék
 irodájában, vitéz Kise Sándor, szék-
 tartóhelyettes.

Eltűntek a rézből készült centek
 Amerikában a rézhány miatt. Genfből
 jelenti: (MTL) A NTL jelenti: Newver-
 ki jelentés szerint az Amerikában ta-
 pasztható rézhány miatt a rézből ké-
 szítet centek eltűntek a forgalomból. —
 Boise városa kemény papírból készít
 centeket Háborus rendjelek és kitünteté-
 tések gyanánt, a fémhány következté-
 ben a réz szines szalagokat adnak.

**FELKÉRJÜK Nagyvárad keresztény
 társadalmát,** hogy az Actio Catholica or-
 ezákos igazgatóságához benyújtandó fel-
 terjesztésüket minél számosabban írják
 alá. Az aláírások meggyorsítására há-
 rom plébánián (Olaszi, Újváros, Velen-
 ce) ívetek fektettünk fel. Az aláírásokat
 szombat délután lezárjuk. **Kereszt-
 bízottság.**

**Felhívás a szabadegetem hallgatói-
 hoz.** A városi Népművelési Bizottság
 értesíti a Szabadegetem hallgatóit, hogy
 folyó hó 18-án, csütörtökön dél-
 után 6 órakor a városi háza dísztermé-
 ben dr. Bárczi Géza egyetemi tanár elő-
 adást tart. Előadásának témája: A ma-
 gyar nyelv az európai nyelvek gyűrű-
 jében. Az előadó nyelvünk történetét
 az ósmagyaroktól kezdve a mai időkig
 ismerteti. Tanulságos szemelvényekkel
 mutat rá a vándorlások alatt egészen
 a honfoglalásig terjedő idők alatt a
 nyelvünkre gyakorolt idegen nyelvek
 hatására. Majd a honfoglalás idejétől a
 mai időkig terjedő alakulásra és fej-
 lésére példákkal szemlélítve a ma-
 gyar nyelvnek a környező nyelvekre
 gyakorolt hatását és azoknak a mi
 nyelvünkben észlelhető nyelvtalaku-
 sára mutat rá.

**LEÉGTEK ARGENTINA LEGNA-
 GYOBB FILMGYÁRA.** Buenos Aires.
 (MTL) A Stefani Iroda jelenti: Argen-
 tina legnagyobb filmgyárát tűzvész pusztí-
 totta el. A kár több millióra rug.

**Hogy lakás ha utas bútor MEZEI-nél vegyen
 legyen, színes, modern Háló, kombinált és előszobák
 Szabadság-utca 12. (Szacsav-utca 48.) Háló, kombinált és előszobák
 díótűzantattal is. Előnyös vétel. Könyv ujdonságok.**

RÉSZEG EMBER SZERENCSEJE.
 Tegnap délután Újpesten, az Árpád-út
 és Beniczky-utca sarkán egy Pest fel-
 löljövő 55-ös jelzésű villamos elütötte
 Györi Győző 51 éves gyárimunkást.
 Györi a villamos alá került, ahonnan
 a tűzoltók csak a villamos felemel-
 sével tudták kihúzni. Közben a hely-
 színre érkeztek a mentők is, azonban
 azoknak nem akadt dolguk, mert a
 gyárimunkásnak, aki teljesen ittas ál-
 lapothban volt, semmi baja sem tör-
 tént. Az odaverődött tömeg nagy mu-
 latságára Györi közönyös arccal meg-
 kérdezte: „Mi történt, miért van ez a
 nagy esődület? Mintegy félóra for-
 galmi akadály után a villamosok is-
 mét megindultak.

**LECKÖZELEBBI NÉPMŰVELÉSI
 SZÍNHÁZI ELŐADÁS MÁRCIUS HÓ
 1-ÉN, HÉTFŐN LESZ.** Február 22-én a
 színház operaelőadást rendez, ezért
 azon a napon a Népművelési Bizottság
 nem rendez népművelési színházi elő-
 adást. A márciusi előadás műsorára la-
 punkban még visszatérünk.

BELVÁROSI mozgó

Közkivánatra szerdán utoljára

SZERELMI VIHAR

Charles Boyerrel

Csütörtöktől:

Borcsa Amerikában

Dajka, Málv Gerő, Gózon Gyula stb.

A film szünetében mindennap az 5-ös és 7:15-ös előadásokon a
 Royal Revü világhírű akrobatái lépnek fel személyesen
Rendes helvérek!

KORONA Filmszínházban

Szerdától premier

Milliók kiállítású magyar-olasz óriás film. A magyar művészet
 legutóbbi dicsősége

Fehér emberek

Négy nemzet orvosfiának harca az élettel a trópusokon
 Rendezve **Radványi.** Főszerepben **Jávor, Tasnády**

Humor kontra Szerelem

Kádár kontra

Kerekes

Szilassy kontra **Toinay Mály** kontra **Vaszary** a CASINOBAN

**LOCHNESSI SZÖRNY TÚNT FEL
 FRANCIAORSZÁGBAN.** Párizsból je-
 lentik: Miután az eredeti lochnessi szörny
 végleg kimúlt, most Franciaországban
 akadt mára, ezúttal nem a tengerben,
 hanem a szárazföldön. A Pyreneusok
 főfőldete csúcsai között terül el a festői
 és egyben félelmetes Pau szakadék és
 a Paris Midi jelentése szerint a fan-
 tasztikus szörnyeteg ezen a vidéken
 tűnt fel. A szörnyről még nem közöltek
 leírást, csupán a tény, hogy meg-
 jelenésével megriasztotta a környék la-
 kosságát.

**ÁRDRÁGITÓT ÍTÉLT EL A TÖR-
 VÉNYSZÉK.** Nagyvárad. Saját tud-
 Tarcza Gyula értarcsai lakos árdrágitás-
 sal vádolva állott a nagyváradai törvény-
 szék dr. Rozsly István egyesbírája.
 mint uszorabíróság előtt. A vádirat ér-
 telmében ugyanis Tarcza Gyula a meg-
 állapított 12 pengő 50 fillér helyett 45
 pengőért adott el burgonyát Putnik Ist-
 ván érszöllősei lakosnak. A bíróság több
 tanu kihallgatása és Putnik István fele-
 ségének — aki szintén tanuként szere-
 pelt — megesketése után Tarcza Gyul-
 lát büntetőnek mondotta ki egyrendbeli
 ártúllépés vétségében és ezért 200 pengő
 pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Érdeklődő. (Nagyvárad.) A kereszt
 kifüggesztésével kapcsolatban a **Buda-
 pesti Közlöny** 1938. május 6-iki 101.
 számában a m. kir. minisztérium
 2939/1938. M. E. számú rendelete a kö-
 vetkezőképpen hangzik:

„1. §. Közhatalosok, közhivatalok, köz-
 intézmények épületein és helyiségeiben
 a magyar állam címerén és az egyágu
 egyszerű keresztben, mint a magyar ke-
 reszténység egyetemes jelképén felül
 csak a törvényhatóság, város, község,
 illetőleg az intézmény, intézet, iskola,
 üzem címerét (jelvényét) szabad kifüg-
 geszteni.

2. §. Az első szakasz rendelkezése
 nem vonatkozik az egyházi és hitfele-
 kezeti hatóságokra, melyek épületeiken,
 helyiségeikben saját jelvényeiket és jel-
 képeiket (a megfeszített Megváltót a ke-
 reszten ábrázoló feszület, kettős ke-
 reszt, kehely, Luther-róza, stb.) min-
 den korlátozás nélkül alkalmazhatják.

3. §. Ezen rendelet kibírdetésének
 napján lép hatályba és végrehajtásáról
 az érdekelt miniszterek gondoskodnak.
 Budapest 1938. évi május 6-án.

Dr. **Daranyi Kálmán,** s. k.
 m. kir. miniszterelnök.

A rendelet értelme világos.

A nagyváradi kir. törvényszék.
Ke. 192/1943. szám.

HIRDETMÉNY

esődon kívüli kényszeregyezési ügyben.

A nagyváradi kir. törvényszék Kovács János vendéglős Nagyvárad, gróf Bethlen István u. 3. sz. a. lakos kérelmére a csődon kívüli kényszeregyezési eljárást megindította.

Az eljárás megindításának hatálya 1943. évi február hó 6. napján áll be. Vagyonfelügyelőül dr. Krajnik Sándor nagyváradi ügyvédet rendelte ki.

Felhívja a hitelezőket, hogy követeléseiket 1943. évi február hó 22. napjáig bezárólag az 1130—1926. M. E. sz. rendelet 52. §-ában meghatározott módon (írásban, a követelés összegének és jogcímének megjelölésével, esetleg váltófedezet, zálogjog vagy egyéb biztosíték felemlítésével) az Országos Hitelvédelmi Egyület helyi szerve, a Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamaránál (Mussolini-tér 10. sz.) törvényes következmények terhe alatt jelentsek be.

Az a hitelező, aki előnyös kielégítésre tart igényt, a bejelentésben ezt és igényének jogalapját közölni köteles.

Felhívja továbbá a hitelezőket, hogy a netán létrejött magánegyezség lényeges tartalmának a Budapesti Közlönyben megjelent közzétételét követő további 15 nap alatt a magánegyezség tekintetében fennálló esetleges észrevételeiket ugyancsak a Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamaránál (Mussolini-tér 10. sz.) írásban nyújtsák be.

Figyelmezteti a hitelezőket arra, hogy magánegyezség létre nem jöttében a bejelentett követelések után járó törvénykezési illetéket az egyezési tárgyalás határnapjáig röjják le.

A hitelezők a tárgyalásra váltóikat vagy követeléseikről szóló egyéb eredeti okirataikat hozzák magukkal.

Ügyvédi képviselőt nem kötelező.

Az egyezési eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésének napja 1943. évi január hó 9.

Nagyvárad, 1943. évi február 3-án.

Dr. Pávó Pál sk.
kir. tisztelettel bíró.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 18.
Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Szórakoztató zene.
- 11.15 Bércék világa.
- 11.40 Kenéz Sándor előadása.
- 12.10 Rádiózenekar.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Szalonótós.
- 15.15 Rendőrzene.
- 16.00 Nagydíós Géza előadása.
- 17.00 Milánói szimfonikusok.
- 17.10 A Földművelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata.
- 17.35 Vidák József cigányzenekara muzsikál. Közben Ihar Ferenc tárogatózik.
- 18.15 Verseket mond Tasnády Ilona.
- 18.30 Solymosy Lajos jazz-zongorasámai.
- 19.05 Székesfővárosi zenekar.
- 20.20 Közvetítés a Székesfővárosi Vegyeszeti és Elemiszervizsgáló Intézetből.
- 20.40 Rádiózenekar.
- 22.10 Niculus Hühner gondolkázik.
- 22.40 Hanglemezek.

Budapest II.

- 19.05 Francia nyelvoktatás.
- 19.30 Rosita Serrano műsorából.
- 19.50 Tó Tibor egyetemi magántanár előadása Mátyás királyról.
- 20.15 Ritkán halott operáriumok.
- 20.45 Gisztonyi Gyula dr. előadása.

Sebesült katonákat lát vendégül a NAC minden mérkőzésén

A NAC vezetősége átiratot intézett a helybeli hadikórház parancsnokához, melyben meghívja az érdeklődő sebesült katonákat az összes itthon játszandó mérkőzésekre. Mellékelte a tavaszi forduló mérkőzéseinek pontos dátumait is és kérte a parancsnokot, hogy minden mérkőzés előtt

szombaton közölje a vezetőséggel a mecesre jelentkezők számát, hogy alaudóan megfelelő kényelmes ülőhelyről gondoskodhassanak sebesült hőseink részére.

Remek példaadás a NAC figyelme és áldozatkészsége, bár követnék a többi szórakozási helyek is.

Férfiruhákat, használtakat
legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használt ruhák üzletében
Bémer-tér 1. (udvarban),
Hívásra hához jövök.

Uj alapszabályt kapnak a lövészegyesületek

Az Országos Magyar Lövész Szövetség felhívja a visszacsatolt keleti és erdélyi területen egységes alapszabály-minta szerint megalakult lövészegyesületek elnökségeit, hogy a 255.286—1943. OSK számú rendelettel kapcsolatban (megjelent a Magyar Lövész f. évi februári számában) ezeket a lövészegyesületeket (kivéve a Vasutas lövészegyesületeket) a 242.000—1942. V. K. M. sz. rendelet értelmében át-

dolgozott új egységes alapszabály-mintával a Szövetség fogja ellátni. Ezeket a nyomatványokat kitöltés és az Országos Sport Központozóhoz való felterjesztés céljából a szóbanforgó egyesületeknek az Országos Magyar Lövész Szövetség fogja megküldeni, addig az alapszabályokat nem kell módosítani és az alapszabálymódosító közgyűléseket nem kell összehívni.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakkerü alakítása, javítása **Acz Tibor.** Széchenyi tér 6.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei: Ma este: Nótáskapitány

Nótás kapitány, Farkas Imre legszébb operettje szerdán este *olcsó helyárakkal* kerül színpadra. Főszereplők: Jurik Julcsi, Márffy Vera, Benkő Béla, Szabó Ernő, Daniss Győző és Pákozdy Ferenc.

Csütörtökön délután negyed 4 órai kezdettel *egységes filléres helyárakkal* „Debrecenbe kéne menni” című vidám, kacagtató operett van műsoron. Minden földszinti jegy 90 fillér, erkély és zártzék 60 fillér, páholy 4 pengő.

Csütörtökön este munkaelőadás keretében Strausz híres nagyoperettje: „Bucukeringő” van a színház műsorán.

Éva, Lehár Ferenc gyönyörű muzsikájú nagyoperettje pénteken este kerül felújításra premier-bérlet keretében, Daniss Győző rendezésében. Főszereplők: Jurik Julcsi, Márffy Vera, Benkő Béla, Pákozdy Ferenc, Mikes Béla. Gyönyörű kiállítás. Szombaton este Á-bérlet, vasárnap délután és este rendes helyárakkal, bérletszínházban.

Szombaton délután *filléres helyárakkal* az idény legnagyobb színpadi sikere a „Bolond Ásvayné” kerül színpadra.

A kolozsvári Nemzeti színház operai tagozata két napon át vendégszerepel a színházban. Hétfőn este Rossini: *Szevillai borbély*-a kerül színpadra. Endre Béla vezényletével kedden

este pedig Vaszy Viktor főzeneigazgató vezényletével Puccini: *Pillangó kisasszony* c. operája van műsoron. Felemelt helyárak. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni a nagy érdeklődésre való tekintettel.

HETI MŰSOR:

Szerdán este: Nótás kapitány.
Csütörtökön délután: Debrecenbe kéne menni. (Egységes filléres helyárak.)
Csütörtökön este: Bucukeringő.
Pénteken este: Éva. — Premier-bérlet.
Szombaton d. u.: Bolond Ásvayné
Szombaton este: Éva. — Á-bérlet
Vasárnap délután és este: Éva.
Hétfőn este: Sevillai borbély.
Kedden este: Pillangó kisasszony.

Antal István elismerése a színészeknek

Antal István nemzetvédelmi és propagandaminiszter, a Színművészeti Kamara miniszteri biztosa utján köszönetét és nagy elismerését fejezte ki azért a példátmutató lelkes áldozatkészségért, amelyet a magyar színész-társadalom részéről mindig tapasztalt, valahányszor a nemzet érdeke azt kívánta. A Színművészeti Kamara választmányja örömmel vette tudomásul a miniszteri elismerést. (Magy. Tud.)

Tűz volt egy rádióüzletben

(Nagyvárad.) Kedden este Alapitca két szám alatt egy rádióüzletben tűz ütött ki. A tulajdonos elbeszélése szerint a tüzet a személtárában hagyott korom okozta. A tüzoltók a helyszínre siettek s sikerült hamarosan megakadályozni a tűz terjedését s így nagyobb kár nem keletkezett.

APRÓHIRDETESEK

Adás-vétel

- Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékezerész, Rákóczi-ut 3. 356
- Aranyat, ezüstöt, briliánsot vásárol Tarján orás-ékezerész, Rákóczi-ut 8. 185
- Eladók regények. Dr. Baditz, Miskolc. 611
- Ústöt 200—400 literest, géphajtású husdaralót (Wolf) keresek megvételre. Telefon 15—85. 291
- Keresünk megvételre használt, de jókárban levő egy-kétlovas kocsi (hintót). Ajánlatokat Vegyi és Élelmiszeripari r. t.-hoz, Anyos Pál-u. 2—6., Telefon 12—31. 280
- Kombinált szoba butor eladó. Berkovits Ferenc-u. 47. 289
- Kő, vagy vasbetétes, középnyagságu vasalót megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek. 285

Állást nyec

ARPÁD vezér ut, Nilgesz telep és Velence környékén lakó lapkiadókat felvesszünk. Jelentkezés a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Kántort keres a nagyváradi római katolikus székelygyházi plébánia. A kevés elfoglaltságu állás főleg nyug. kántortanonnak megfelelő. Ajánlatokat Nagyvárad, Pázmány Péter-utca 7. sz. címre kérünk. 290

Kiszolgálóleányt vagy házaspárt keresek, garanciával. M. kir. 3 lovassági laktanya, kintin. Tisza István-ut 4. 288

Ügyes kifutót felvezet Oszts és Társa Rákóczi-ut 1. 287

17—18 éves ifjak legalább 6 emivel felvételnek a Dreher-Haggenmacher Nagyvárad Sörgyár varázslóipari telepén. Jelentkezés 10—12 óra között. 284

Szobaleányt hosszabb gyakorlattal, 120 pengő fizetéssel, lakással keres Parkszálló. 286

Főzni tudó mindenest azonnalra felvétel. Dr. Rencz kórházi főorvos, Rákóczi-ut 12. III. em. 283

Irodai teendőket jártas keresztény gépirónót felvezet dr. Kovács Árpád ügyvéd, Nyomda-u. 4. Telefon 14—77. Deután 4—6 között. 281

Gépkocsivezetőt keres mentőállomás. Motorszerelők előnyben. 279

Állást keres

4 középiskolát végzett kezdő gépirás sal bíró leány állást keres. Cím a kiadóba. 266

Hülönfélé

Paragázzal poloskát, molyt, petéit mindenből felelősséggel irtja, Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14—21. 664

VARRÓGÉP javítása, alkatrészek Jakab műszerésznél, Kossuth-utca 5.

Bérbeadó Kolling gőzmalom, növényolajgyár, villamosmű Ermihályfalván. Felvilágosítás Kolling Pál-u. 14. 267

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

76- és felelősségteljesítő: Dr. Paál Árpád
felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda Rt.
1272 Budapest

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgó gépen, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.